

Liite koskee soveltuvien osin myös esiopetusta

Liite 1 A Luku 4.

4.5 [Paikallisesti päätettävät asiat](#)

NYK OPS 4.5 1.8.2026 alkaen

Nilakan [yhtenäiskoulu arviointi- ja kehittämistyö perustuu OPH-laatukriteereihin](#).

Nilakan yhtenäiskoulun toimintakulttuuri vahvistaa oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjä.

Koska tuki painottuu ryhmäkohtaisen tukeen muutoksen, oppilaan opetukseen osallistuminen ja keskittyminen varmistavat tuen tehon. Tämän takia tulee kouluun kiinnittymiseen ja poissaoloihin puuttumiseen (5.6) ja mobiililaitteiden käyttöön kiinnittää huomiota (Järjestyssäännöt) sekä opetusryhmän työrauhaan.

Toimintakulttuurilla on keskeinen merkitys yhdenvertaisuuden, **oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen**, oppilaiden osallisuuden, yhteisöllisen opiskeluhuollon ja perusopetuksen yhtenäisyyden toteuttamisessa. Se vaikuttaa aina oppilaan kohtaaman koulutyön laatuun.

Rehtori vastaa koulun johtotiimin tuella OPS perusteiden mukaisen toimintakulttuurin kehittämisestä ja ylläpitämisestä ([ks Kuva 7.9.1.](#)) Johdon erityisellä vastuulla on

* varmistaa selkeät tavoitteet

*mahdollistaa kaikkien osallisuus

*varmistaa että muutokset ja kehittämien perustuvat tietoon, jota saadaan arvioimalla omaa toimintaa ja analysoimalla ympäristön muutoksia

- **miten opetuksen järjestäjä mahdollistaa tarkoituksenmukaiset oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja toiminnan resursoinnin**
- [NYK Laatutyö/ 1. Johtaminen ja 2. Henkilöstö](#)
- **minkälaista osaamista, toimintaa, yhteistyötä ja rakenteellisia ratkaisuja koulujen toimintakulttuuri ja oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt edellyttävät opetuksen järjestäjän ja yksittäisten koulujen tasolla**
- [NYK Laatutyö 6. Opetus ja opetusjärjestelyt](#)
- **miten opetuksen järjestäjä ja koulut edistävät ja arvioivat toimintakulttuurin kehittämisen periaatteiden toteutumista; mitkä ovat mahdolliset paikalliset painopisteet ja miten ne ilmenevät käytännössä (toimintakulttuurin periaatteiden kuvaamisessa opetussuunnitelman perusteiden tekstiä voidaan käyttää sellaisenaan)**
- [NYK Laatutyö](#) ja siitä aiheutuvat toimet

- **miten opetuksen järjestäjä toteuttaa liikunnallisen elämäntavan edistämistä ja miten toteutumista seurataan, arvioidaan ja kehitetään (2026)**
 - Koulussa on käytössä kaikilla luokilla pidempi ns. Sporttivälkkä
 - Koulun pihan rakennettu ympäristö tukee välituntiliikuntaa ja liikuntahalli on talvikaudella 7.-9. lk käytössä sporttivälkän lisäksi myös klo 12.00 välitunnilla mahdollisuuksien mukaan.
 - Opetushenkilöstöä on koulutettu ja koulutetaan edelleen monipuolistamaan opetusmenetelmiä ja hyödyntämään erilaisia oppimisympäristöjä. Kokeiluihin kannustaminen onnistuu esim. [Liikkuva koulu materiaalin avulla](#).
 - Koulun välittömässä läheisyydessä olevaa luontoa voidaan käyttää oppimisympäristönä ja koulun lähelle rakennettu [Puupolun oppimisympäristö](#) on valmis työkalu lisäämään liikettä
 - Aihe on lukuvuosisuunnitelman arvioitavana tavoitteena kohdassa 2. (Kehittämiskortit) ainakin lukuvuonna 2026-27 ja mahdollisesti lukuvuosittain kohdassa 4. (OPS arviointi)
 - [Koulumatkalinjaus tukee liikkuvaa elämäntapaa](#)
 - Koulun [mobiilisääntö tukee välituntiliikuntaa](#)
 - Yhteistyö paikallisten ja valtakunnallisten kumppaneiden ja toimijoiden kanssa on tärkeää
- **mitkä ovat oppimisympäristöjen ja työtapojen valintaa, käyttöä ja kehittämistä ohjaavat paikalliset tavoitteet ja erityiskysymykset (muilta osin oppimisympäristöjen ja työtapojen kuvaamisessa opetussuunnitelman perusteiden tekstiä voidaan käyttää sellaisenaan)**
 - NYK toiminnassa pyritään hyödyntämään koulun lähiympäristöä ja lähiluontoa oppimisympäristönä
- **miten opetuksen eheyttämistä käytännössä toteutetaan**
 - NYK on pieni yhtenäiskoulu, jossa on tiiviit pedagogiset tiimit ja paljon yhteisopettajuutta.
 - HUPA/UKK 3.0 hankkeen tavoitteena on eheyttää opettamista OPS tasolla
- **miten monialaiset oppimiskokonaisuudet toteutetaan**
 - NYK monialaisista oppimiskokonaisuuksista päätetään ja ne arvioidaan vuosittaisen suunnitelman kohdassa 3.1.1

Liite 1B luku 5.

NYK OPS 5.6 1.8.26 ALKAEN

Luku 5. otetaan käyttöön sellaisenaan.

Paikallisesti päätettävät (5.6) asiat kuvataan

Sivistyslautakunnan 1.8.2023 hyväksymässä 5. [Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen](#)

Keiteleen kunta oli mukana Savo Grow kuntien kanssa Suonenjoen kaupungin hallinnoimassa Koulu[un kiinnittymisen ja poissaoloihin puuttumisen](#) hankkeessa.

Syksyllä 2025 otetaan käyttöön **tehostettu toimintamalli** luvattomien poissaolojen ja myöhästymisiin puuttuminen ennen kuin niitä on tullut 10 h/kpl.

Etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta toteutetaan [HUPA-hankkeen](#) monipaikkaisessa yhteisopettajuudessa kaikilla vuosiluokilla ja kaikissa opetussuunnitelman tavoitteissa. Opetussuunnitelman tavoitteet ohjaavat tavoitteet etäyhteyksien opetuskäyttöä. Opetuksen järjestämisen käytännöt yhteiset toimintatavat ja eri toimijoiden vastuut sovitaan kumppaneiden kanssa.

Liite 1 C Luku 6.

[6.13 Paikallisesti päätettävät asiat](#)

Luku 6. otetaan käyttöön sellaisenaan ja 6.13 kohdat

[kuvataan 6. Arviointi](#) kohdassa (Siv ltk 25.6.2020 §27 Liite 2.)

Liite 1D Luku 7.

[7.9 Paikallisesti päätettävät asiat](#)

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luku 7 lisätään paikalliseen opetussuunnitelmaan sellaisenaan. Siihen lisätään paikallisesti päätettävät asiat alla olevan mukaisesti.

Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden toteuttamisen periaatteet, yhteistyökäytännöt ja vastuut

Tehtävä /vastuu	Kuvaus NYK prosessista
rehtorin vastuut	TOIMINTAKULTTUURI Toimintakulttuurilla on keskeinen merkitys yhdenvertaisuuden, oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen , oppilaiden osallisuuden, yhteisöllisen

	opiskeluhuollon ja perusopetuksen yhtenäisyyden toteuttamisessa. Se vaikuttaa aina oppilaan kohtaaman koulutyön laatuun. Rehtori vastaa koulun johtotiimin tuella OPS perusteiden mukaisen toimintakulttuurin kehittämisestä ja ylläpitämisestä (ks Kuva 7.9.1.) Johdon erityisellä vastuulla on * varmistaa selkeät tavoitteet *mahdollistaa kaikkien osallisuus *varmistaa että muutokset ja kehittämien perustuvat tietoon, jota saadaan arvioimalla omaa toimintaa ja analysoimalla ympäristön muutoksia Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen suunnittelu ja niistä päättäminen RYHMÄ- ja OPPILASKOHTAISEN TUEN ENNAKOINTI Edellisen lukuvuoden lopulla tiedon kerääminen seuraavan lukuvuoden * ryhmäkohtaisen tuen tarpeesta opetusryhmien vastuuopettajilta, erityisopettajilta, oppilasarvioinnin ja muusta kerätystä (Poissaolot, työrauha, ilmapiiri) tiedoista. Tavoitteena on saada kokonaiskäsitys seuraavan lukuvuoden ryhmäkohtaisen tuen tarpeen määrästä ja laadusta. * oppilaskohtaisen tuen tarpeen määrästä ja laadusta RYHMÄ- ja OPPILASKOHTAISESTA TUESTA PÄÄTTÄMINEN Tehdä mahdollisimman hyvin resurssia ja osaamista oikeisiin paikkoihin kohdentava lukujärjestys huomioiden kokonaisuus.
lukuvuosisuunnitelman laatimisen ja tarkentamisen periaatteet ja vastuut	Kuvaus laatutyöstä ja lukuvuosisuunnitelmaprosessista (tekeminen ja jatkuva arviointi) vastaa opetus- ja oppilashuoltohenkilöstö. Vuosisuunnitelma on valmis ja jatkuvasti käytössä oleva työkalu toimintakulttuurin kehittämiseen, jalkauttamiseen ja arviointiin.
toiminta siirtymävaiheissa ja tiedonsiirtoon liittyvät käytännöt ja vastuut	lv 2025-26 siirtymä Yksilöllistettyjen aineiden arviointiin lisätään sanallinen arviointi VAKA-Esiopetus Vaka-esiopetus tiedonsiirto toteutuu seuraavanlaisesti 1. Päiväkodilla vakaopettaja käy huoltajien kanssa vasun arviointikeskustelun, jossa yhdessä arvioidaan lapsen vasuun

	kirjattuja tavoitteita ja toimenpiteitä. Vasuun kirjataan, mitä toimenpiteitä lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen kannalta tulisi jatkaa myös esiopetus vuonna ja mitä toimenpiteitä on päiväkodissa kuluneena toimintakautena toteutettu. Vasu tulostetaan ja huoltaja allekirjoittaa sen, jotta se voidaan siirtää tulevalla esiopettajalle. 2. Päiväkodin vakaopettaja, varhaiskasvatusjohtaja ja esiopetuksen opettaja pitävät tiedonsiirtopalaverin, jossa jokaisen lapsen vasu käydään vielä läpi. Tässä keskustelussa esiopettajalla mahdollisuus kysyä tarkentavia kysymyksiä. Huoltajille tiedotettu tiedonsiirrosta sekä mahdollisuudesta osallistua oman lapsen tiedonsiirtoon. 3. Tutustumispäivä esiopetukseen, johon tervetulleita lapset sekä huoltajat. Päiväkodilta mukana vakaopettaja ja koululta esiopettaja. 4. Huoltajille vanhempainilta, jossa mukana esiopettaja Peruskoulu-2. aste Ohjauksen merkitys korostuu nivelvaiheessa siirryttäessä perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen. Opinto-ohjaaja huolehtii yhdessä muiden toimijoiden kanssa riittävästä yksilöllisestä tuesta perusopetuksen jälkeiseen oppivelvollisuusopintoihin hakeutumisessa ja niihin kiinnittymisessä. 8. ja 9. lk oppilaalla on oikeus tarvittaessa saada tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta, jonka tarve arvioidaan moniammatillisesti.
perusopetuksen ja esiopetuksen tuen yhteensovittamisen käytännöt	Sama opettaja ja kiinteä pedagoginen tiimi huolehtivat esi.-3. luokan opetuksesta.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamisen ja riittävyyden arvioimisen paikalliset periaatteet, käytännöt ja vastuut

Ryhmäkohtaiseen tukeen varataan vähintään lain edellyttämä resurssi. Edellisen lukuvuoden keväällä

- pedagogiset tiimit arvioivat ryhmien tuen tarpeet sekä oppilaskohtaisen tuentarpeen.
- Koulun johtotiimi ja erityisopettajat tekevät em. Arvion perusteella yhdessä suunnitelman ryhmäkohtaisen ja oppilas

Kesän aikana rehtori tekee työjärjestyksen, jossa pyritään jakamaan tuki suunnitelman mukaan.

Tavoitteena on arvioida suunnitelman toteutumista jatkuvasti pedagogisissa tiimeissä ja tehdä tarvittavat ja mahdolliset muutokset lukuvuoden aikana.

Oppilaskohtaisen tuen pienryhmien koko ja muodostaminen (2026)

Pienryhmät muodostetaan OPS perusteen ja sitä koskevan lain mukaisesti lähtökohtaisesti kahden erityisopettajan resurssien varaan.

Oppimista tukevan toimintakulttuurin tavoitteena on turvata kaikille oppilaille mahdollisuus suorittaa perusopetuksen oppimäärä.

Toimintakulttuurissa korostuvat tuen ennakointi, riittävä resurssi, vuorovaikutus ja selkeät vastuut. Toimijoiden (oppilas, kodit, opetus- ja opiskelijahuoltohenkilöstö) osallisuuden kokemus ja yhteistyön onnistuminen ovat avainasemassa toimintakulttuurin rakentamisessa.

Tämä edellyttää oppimistulosten, poissaolojen, ryhmäkohtaisen ilmapiirin, työrauhan ja vuorovaikutussuhteiden aktiivista seuraamista. Ryhmän vastuuopettaja vastaa oman ryhmänsä osalta em. seuraamisesta.

Vastuuopettajien havainnot tuodaan koulun pedagogisiin tiimeihin ja tai oppilaan / ryhmän opetuksesta vastaavan tiimin tietoon. Tiimeissä säädetään ryhmäkohtaista tukea tarpeen mukaan ja jos sitä ei ole riittävästi tuodaan asia tietoon ylemmäs.

Jokaisen työntekijän vastuulla on toteuttaa yhteistä toimintakulttuuria ja johtaa omaa toimintaansa yhdessä sovittujen toimintaperiaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.

Nilakan yhtenäiskoulun tuen vaiheet, asiakirjat ja [vastuut on kuvattu liitteessä 1. E.](#)

Oppilaskohtaista tukea koskevan päätöksen valmistelun käytännöt ja vastuut sekä päätöksestä päättämisen vastuu

- yhteistyökäytännöt huoltajan ja oppilaan kanssa oppilaskohtaisten tukitoimien arvioinnissa, suunnittelussa ja päätöksenteossa

Nilakan yhtenäiskoulussa oppilaskohtaisen tuen tarve tulee esille oppilasarvioinnin yhteydessä. Kun oppilaan oppilasarvioinnin tulokset laskevat tai kun osaamisen taso lähestyy arvosanaa 6 tai 5 kriteerejä ollaan yhteydessä oppilaan huoltajiin. Oppilaskohtaisen tuen tarve voi tulla esille myös muusta perustellusta syystä.

Yhdessä oppilaan ja huoltajien kanssa todetaan oppilaasta kerääntynyt tieto (oppilasarviointi, poissaolot, toteutuneet ryhmäkohtainen tuki (esim. eriyttämien ja tukiopetus)) mietitään ryhmäkohtaisia keinoja, kodin tukea ja tarvittaessa käytetään oppilashuollon konsultointi ja/tai apua. Tavoitteena on saada vastaus oppilaan haasteisiin ryhmäkohtaisen tuen keinoin.

Jos arvosana 5 saaminen kuitenkin vaarantuu yhdessä tai useammassa oppiaineessa tai oppilaskohtaisen tuen tarve tulee esille muusta perustellusta syystä, aloittaa ryhmän **vastuuopettaja** yhdessä **ainetta opettavan opettajan** ja **erityisopettajan** kanssa OPS

perusteen [7.4.1 mukaisen tuen tarpeen](#) arviointi. Tuen tarpeen arviointiin osallistetaan oppilas ja hänen huoltajansa ja tarvittaessa apuna käytetään oppilashuoltotyöntekijöiden tai muiden kumppaneiden osaamista ja tietämystä.

Oppilas tai huoltaja voi myös tuoda esille näkemyksensä mahdollisen oppilaskohtaisen tuen tarpeesta.

Edellä kuvatun tuen tarpeen arvioinnin perusteella tehdään [OPS perusteiden 7.4.2 mukainen oppilaskohtaisen tuen toteuttamista](#) koskeva suunnitelma.

OPS perusteen [7.4.3 mukaisen hallintopäätöksen oppilaskohtaisesta tuesta](#) tekee **sivistysjohtaja**.

- opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten sekä muiden monialaisen yhteistyön tahojen kanssa tehtävän yhteistyön ja kehittämisen periaatteet

Toimitaan PS HVA kanssa sovittujen periaatteiden ja OH ammattilaisten tehtäväkuvien mukaisesti. Toiminnan kehittämistä linjaa Pohjois-Savon hyvinvointialueen alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma.

Oppilashuollon työntekijät kuuluvat suppeaan koulukohtaiseen oppilashuoltoryhmään.

Hyödynnetään muiden kumppaneiden esim. SG/Nilakan-alueen kunnat ja VALTERI- koulujen osaamista ja tukea.

Liite E Luku [10 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä](#) (2026)

10.5 Paikallisesti päätettävät asiat

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

- **miten oppilaiden kielet, kielelliset valmiudet ja kulttuurinen tausta otetaan huomioon opetuksen järjestämisessä ja koulutyössä ja miten opetus käytännössä järjestetään**
 - Koulussa pyritään [kielitietoiseen toimintakulttuuriin](#). Opetus järjestetään samanaikaisopetuksena tai pienryhmissä.
- **minkälaisin toimenpitein oppilaiden kieli- ja kulttuuri-identiteettien kehittymistä tuetaan**
 - Koulussa pyritään kielitietoiseen toimintakulttuuriin.
- **miten maahanmuuttotustaisten oppilaiden siirtyminen suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opiskelusta suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärään tapahtuu**
 - [Siirtoa harkitaan, kun oppilas on saavuttanut vähintään B2 -taitotason](#)

- **järjestetäänkö oman äidinkielen opetusta sekä miten tiedotetaan huoltajia sen merkityksestä ja saatavuudesta**
 - Oman äidinkielen opetusta ei järjestetä ja siitä ilmoitetaan huoltajalle oppilaaksi oton yhteydessä
- **käytetäänkö maahanmuuttotilanteen oppilaan oppimisen tukena suunnitelmaa opintoja varten.**
 - Oppimisen tukemiseen tehdään suunnitelma

Kuva 7.9.1

Toimintakulttuurilla rakennetaan laatua

